

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

**TILDELINGSBREV
TIL
UTDANNINGSDIREKTORATET
2007**

20. desember 2006

INNHold

1	UTDANNINGSDIREKTORATETS ANSVAR OG HOVEDOPPGAVER	5
1.1	Direktoratets ansvar	5
1.2	Nærmere om direktoratets oppgaver og virkemidler	5
1.2.1	Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen	5
1.2.2	Kvalitetsvurdering, analyse og dokumentasjon	6
1.2.3	Forvaltningsoppgaver	7
	Regelverk og tilsyn	7
	Eksamen og prøver	8
	Tilskuddsforvaltning	8
	Embetsstyring	9
	Etatsstyring	9
	Nasjonale sentre	10
	Skolevalg	10
1.2.4	Andre oppgaver	10
	Samarbeid	10
	Informasjon	11
	Brukerhensyn	11
2	INTERNFORVALTNING.....	11
2.1	Økonomiforvaltning.....	11
2.2	Personaladministrasjon og inkluderingstiltak	12
2.3	Likestilling – Aktivitets- og redegjørelsesplikten	12
2.4	Helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid	12
2.5	Miljøledelse i statlige virksomheter	13
2.6	Offentlige anskaffelser	13
2.7	Samfunnssikkerhet og beredskapsarbeid	13
2.8	Risikovurdering.....	14
2.9	Føringer på IKT-området	14
2.10	Tilrettelegging for lærlinger	14
3	OPPGAVEENDRINGER I 2007.....	15
4	RESULTATMÅL FOR 2007	16
4.1	Hovedprioriteringer i 2007.....	16
4.2	Læreplaner (pkt. 1.2.1/prosjekt nr. 61 000, tidligere 69 100).....	17
4.3	Kompetanseutvikling, utviklingsarbeid og oppfølging av strategiplaner (pkt. 1.2.1/prosjekt nr. 62 000, tidligere 69 200)	17
4.4	Lærings- og oppvekstmiljø (pkt. 1.2.1/prosjekt nr. 64 000, tidligere 69 500)	19
4.5	Særskilte IKT-prosjekter (pkt. 1.2.2/prosjekt nr. 68 000, tidligere nr. 67 400)...	20
4.6	Kvalitetsvurdering, dokumentasjon og analyse (pkt. 1.2.2/prosjekt nr. 63 000, tidligere 67 300)	20
4.7	Internasjonalt arbeid (pkt. 1.2.1/prosjekt nr. 65 000, tidligere 67 600)	21
4.8	Regelverk og tilsyn	22

4.8.1	Forskrifter	22
4.8.2	Tilsyn	22
4.9	Tilskudd	22
4.10	Eksamen og prøver (jf. pkt. 5.1.3)	22
4.11	Embetsstyring	23
4.12	Etatsstyring	23
4.13	Andre forvaltningsoppgaver	24
5	TILDELING FOR 2007 OG FULLMAKTER	24
5.1	Direktoratets driftsbevilgning og eksamensbevilgningen	25
5.1.1	Kap. 220 Utdanningsdirektoratet (jf. kap. 3220)	25
5.1.2	Kap. 3220 Utdanningsdirektoratet (jf. 220)	25
5.1.3	Kap. 225 Tiltak i grunnopplæringen, post 01	25
5.2	Bevilgning til virksomheter direktoratet har etatsstyringsansvar for	26
5.2.1	Kap. 222 Statens grunn- og videregående skoler og grunnskoleinternater (jf. kap. 3222) ..	26
5.2.2	Kap. 3222 Statens grunn- og videregående skoler og grunnskoleinternat (jf. kap. 222)	26
5.2.3	Kap. 230 Kompetansesenter for spesialundervisning (jf. kap. 3230)	26
5.2.4	Kap. 3230 Kompetansesenter for spesialundervisning (jf. kap. 230)	27
5.3	Tilskuddsbevilgninger	27
5.3.1	Kap. 206 Samisk utdanningsadministrasjon	27
5.3.2	Kap. 220 Utdanningsdirektoratet (jf. kap. 3220)	27
5.3.3	Kap. 225 Tiltak i grunnopplæringen (jf. kap. 3225)	28
5.3.4	Kap. 3225 Tiltak i grunnopplæringen (jf. kap. 225)	28
5.3.5	Kap. 227 Tilskudd til spesielle skoler	29
5.3.6	Kap. 228 Tilskudd til frittstående skoler o.a.	29
5.3.7	Kap. 229 Andre tiltak	29
5.3.8	Kap. 253 Tilskudd til folkehøgskoler	30
5.4	Prosjektmidler	30
5.4.1	Kap. 226 Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen, post 21	30
5.4.2	Kap. 226 IKT-tiltak	30
5.4.3	Kap. 281 Fellesutgifter for universiteter og høyskoler, post 01	31
5.4.4	Internasjonale samarbeidstiltak	31
5.5	Økonomiske og administrative fullmakter	32
5.6	Disponeringen av budsjettmidlene for 2007	33
6	RAPPORTERING	33
6.1	Årsrapport	33
6.2	Rapportering om tilsyn	34
6.2.1	Felles nasjonalt tilsyn i 2007	34
6.2.2	Generelt tilsyn i 2007	35
6.3	Økonomirapporter og varsling om eventuelle avvik	35
6.4	Statusrapport for prosjektmidler på kap. 226	35
6.5	Halvårsrapporter/avviksrapporter	36
6.6	Utdanningsspeilet	36
6.7	Miljørapportering	36
6.8	Frister i 2007 og 2008	37
7	ETATSSTYRINGSMØTER 2007	37

8 *BUDSJETTFORSLAG FOR 2008*.....37

1 UTDANNINGSDIREKTORATETS ANSVAR OG HOVEDOPPGAVER

1.1 Direktoratets ansvar

Direktoratet skal gjennom ulike virkemidler bidra til å sikre at den nasjonale utdanningspolitikken som er fastsatt i lov og forskrift oppfylles, slik at barn, ungdom og voksne i hele landet kan få en god og forsvarlig grunnopplæring tilpasset den enkeltes forutsetninger og behov.

Direktoratet skal bidra til at den nasjonale utdanningspolitikken kan videreutvikles.

1.2 Nærmere om direktoratets oppgaver og virkemidler

Utdanningsdirektoratet skal:

- ivareta og fremme kvalitetsutvikling i grunnopplæringen
- sørge for kvalitetsvurdering, analyse og dokumentasjon av grunnopplæringen
- utføre forvaltningsoppgaver knyttet til grunnopplæringen

1.2.1 Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen

Direktoratets ansvar for kvalitetsutvikling omfatter alle sider av grunnopplæringen: læreplanutvikling, likeverdig og tilpasset opplæring, spesialundervisning og PPT, lærings- og oppvekstmiljø, eksamen og andre prøve- og vurderingsformer, kompetanseutvikling, rådgivning, brukermedvirkning, likestilling, læremiddelutvikling og IKT i utdanningen. Direktoratet har ansvar for utvikling, iverksettelse, oppfølging og rapportering av nasjonale handlingsplaner og strategier knyttet til grunnopplæringen.

Læreplaner

Direktoratet har ansvar for utvikling av læreplaner i tråd med særskilt delegering fra departementet. Direktoratet skal produsere, distribuere og informere om fastsatte læreplaner og vedlikeholde og videreutvikle læreplandatabasen.

Kompetanseutvikling, utviklingsarbeid og oppfølging av strategiplaner

Direktoratet skal forvalte og videreutvikle nasjonale virkemidler for kvalitetsutvikling, jf. *Strategi for kompetanseutvikling i grunnopplæringen 2005-2008*, de nasjonale strategiplanene og andre utviklingstiltak. Arbeidet skal bygge på at ansvaret for grunnopplæringen ligger hos kommuner, fylkeskommuner og andre skoleeiere.

Læremidler

Utdanningsdirektoratet skal medvirke til at det utvikles og produseres læremidler for smale fag/små elevgrupper, for elever med særskilte behov, for språklige minoriteter og for voksne som tar grunnopplæring. Arbeidet gjennomføres på basis av gjeldende læreplaner og handlingsplaner.

Lærings- og oppvekstmiljø

Direktoratet har ansvaret for nasjonale tiltak som skal bidra til et godt fysisk og psykososialt lærings- og oppvekstmiljø. Dette omfatter tiltak for å forebygge mobbing, vold, rasisme og annen problemadferd i skolen og et langsiktig verdi- og holdningsskapende arbeid. Det skal legges til rette for godt samarbeid og reell medvirkning fra elever, foresatte, nærmiljø og arbeidsliv.

Direktoratet skal informere om og, i samarbeid med andre departementer og direktorater, følge opp interdepartementale handlingsplaner og delta i den nasjonale oppfølgingen av internasjonale satsingsområder som omfatter grunnopplæringen.

Internasjonalt arbeid

Nasjonal kvalitetsutvikling må ses i sammenheng med internasjonale prosjekter og kunnskap og erfaringer framkommet gjennom internasjonalt samarbeid. Direktoratet har ansvar for forberedelse av departementets deltakelse og egen representasjon på internasjonalt plan på en rekke områder: representasjon og samarbeidsprosjekter knyttet til EU, Europarådet, Nordisk ministerråd, FN - herunder UNESCO, OECD og andre organer og organisasjoner. Direktoratet skal også følge opp bilaterale avtaler og informere om internasjonale programmer og tiltak som Norge deltar i, bl.a. i tilknytning til EØS-avtalen.

Direktoratet har ansvar for å se sammenhenger i det internasjonale arbeidet. Dette innebærer bl.a. å være i dialog med nasjonale operatører for utdanningsprogrammer og mobilitets-, utvekslings- og dokumentasjonsordninger. Direktoratet skal vurdere og eventuelt foreslå hvordan den internasjonale aktiviteten kan bidra til å utvikle den nasjonale utdanningspolitikken, og rapportere om resultater.

1.2.2 Kvalitetsvurdering, analyse og dokumentasjon

Økte krav til dokumentasjon som grunnlag for politikktutforming er et viktig premiss for direktoratets arbeid med dokumentasjon og analyse. Det er behov for økt kunnskap om tilstanden i sektoren, både for å kunne iverksette målrettede politiske tiltak for å møte framtidige utfordringer, og for å få kunnskap om de tiltakene som er iverksatt virker etter hensikten. Dokumentasjon, forskning og utviklingsarbeid er også et viktig fundament for sektorens eget arbeid med kompetanseutvikling og kvalitetsutvikling.

Det nasjonale kvalitetsvurderingssystemet er ett av statens virkemidler for kvalitetsutvikling og politikktutforming innen grunnopplæringen. Direktoratet skal forvalte og videreutvikle det nasjonale kvalitetsvurderingssystemet og utnytte det i løsningsen av andre nasjonale oppgaver, for eksempel tilsyn og annen statlig oppfølging. I videreutviklingen av kvalitetsvurderingssystemet må direktoratet, i samarbeid med Statistisk sentralbyrå, sørge for et godt fungerende rapporteringssystem for grunnopplæringen for barn, unge og voksne, basert på statistikk med høy relevans og kvalitet.

Data og resultater innhentet gjennom det nasjonale kvalitetsvurderingssystemet skal brukes i direktoratets analyser og tilrådinger når det gjelder kvalitet i grunnopplæringen. Viktige hendelser, signaler og utviklingstendenser må vurderes offentliggjort og formidles til departementet både gjennom løpende kontakt og gjennom ordinær rapportering.

I tråd med strategidokumentet *Kunnskap for utvikling* skal Utdanningsdirektoratet:

- foreslå årlig prioritering av ressurser til dokumentasjon og analyse
- følge opp strategien gjennom å:
 - initiere forskning, dokumentasjon og analyse i samsvar med de rammer som er gitt av departementet
 - følge forskning nasjonalt og internasjonalt
 - vurdere statistikkbehov, sørge for nødvendige data og bestille statistikk
 - bearbeide og vurdere kunnskap om sektoren
- rapportere og gi råd til departementet
- utvikle rutiner for informasjon til sektoren og til allmennheten

Direktoratet har en viktig rolle i forberedelsene til og gjennomføringen av internasjonale komparative undersøkelser og skal initiere forskning og analyse basert på resultatene av disse.

Direktoratet skal utvikle og forvalte vurderingsordninger, former for vurdering og støtte for vurdering, herunder bruk av IKT.

1.2.3 Forvaltningsoppgaver

Regelverk og tilsyn

Direktoratet er tillagt myndighetsutøvelse i forvaltningssaker når det gjelder opplæringsloven, friskoleloven og folkehøgskoleloven, herunder forvaltning av regelverk, tilsyn, billighetserstatninger og forsøk etter opplæringsloven.

Det er skoleeier som har ansvar for planlegging, tilrettelegging og gjennomføring av grunnopplæringen, jf. opplæringsloven og friskoleloven med tilhørende forskrifter. Hovedprinsippet er at saker avgjøres på lavest mulig nivå.

Skoleeier kan søke hjelp og bistand hos fylkesmannen, som er primær mottaker av henvendelser fra skoleeiernivået. Fylkesmannen kan eventuelt forelegge saken for direktoratet. Direktoratet er delegert oppgaven med å forvalte regelverket for grunnopplæringen for barn, unge og voksne når det er behov for avklaring på nasjonalt nivå.

Direktoratet skal sørge for god veiledning om det nasjonale regelverket for grunnopplæringen, og trekke fylkesmannen som lokal tilsynsmyndighet inn i dette arbeidet. Videre skal direktoratet sørge for informasjon om og oppfølging av regelverksendringer i grunnopplæringen.

Direktoratet er delegert myndighet til å godkjenne friskoler etter friskoleloven og private grunnskoler etter opplæringsloven. Direktoratet er delegert myndighet som klageinstans etter opplæringsloven og friskoleloven, jf. rundskriv.

Direktoratet er delegert den overordnede nasjonale, faglige myndigheten for tilsynsarbeid som følger av opplæringsloven og friskoleloven. Det er fylkesmannen som gjennomfører tilsyn med skoler og skoleeiere. Direktoratet har ansvaret for å:

- utvikle og systematisere innholdet i og metodikken for tilsyn, slik at tilsynet blir enhetlig utført i fylkene, bl.a. gjennom en felles praksis for bruk av pålegg om retting av brudd på regelverket

- sikre sterk styring og koordinering av tilsynet
- samle informasjon fra fylkesmennene om resultatene av tilsynsvirksomheten og klagesaksbehandlingen, og vurdere de erfaringene som er høstet
- rettlede fylkesmennene i deres tilsynsarbeid
- foreslå områder for nasjonalt tilsyn det kommende året

Direktoratet er delegert myndighet på nærmere angitte områder, herunder forsøkshjemmelen i opplæringsloven og friskoleloven, til å fatte vedtak om avvik fra regelverket for grunnopplæringen. Direktoratet har adgang til å delegere tillagt avgjørelsesmyndighet knyttet til opplæringsloven videre til fylkesmannen i samsvar med rundskriv F-16-04.

Direktoratet er delegert myndighet til å forberede behandlingen av søknader om billighetserstatning som gjelder grunnopplæringen. Disse sakene avgjøres av Stortingets billighetserstatningsutvalg.

For direktoratets forvaltning av folkehøgskoleområdet, vises det til vedlegg 1 til tildelingsbrevet for 2006 og til retningslinjene for tilskudd fra kap. 253 post 70, fastsatt av departementet 3. mars 2000, senest revidert 22. februar 2006.

Direktoratet skal etter behov bistå departementet med å utarbeide lovproposisjoner og vurdere behov for og utarbeide forslag til forskrifter med hjemmel i opplæringsloven, friskoleloven og folkehøgskoleloven. Forskriftene fastsettes av departementet, med mindre noe annet er særskilt bestemt. I forbindelse med direktoratets forslag til forskriftsendringer skal det alltid gjøres grundige vurderinger av de økonomiske og administrative konsekvenser.

Eksamen og prøver

Direktoratet har ansvar for utvikling og forvaltning av gjeldende prøve- og eksamensordninger. Dette innebærer informasjon om og gjennomføring av eksamen og prøver for barn, unge og voksne. Videre har direktoratet ansvar for sensur og skolering av sensorer, fagutvalg og prøvenemnder, herunder klagebehandling, og for å orientere berørte instanser om Stortingets årlige vedtak om eksamens- og prøveavgifter for privatister og praksiskandidater innen videregående opplæring, jf. pkt. 4.10.

Tilskuddsforvaltning

Utdanningsdirektoratet har ansvar for å forvalte de fleste tilskuddsordningene knyttet til grunnopplæringen, jf. pkt. 5.3

Stortingets vedtak fastsetter innretningen på tilskuddene. I retningslinjene for den enkelte tilskuddsordning har departementet fastsatt nærmere regler for forvaltningen. Direktoratet skal ved behov foreslå endringer i retningslinjene.

Direktoratet skal hvert år legge fram begrunnet forslag om hvilke tilskuddsordninger som bør effekts- og formålsvalueres påfølgende år, jf. frister i pkt. 6.7. Det er departementet ved den ansvarlige fagavdeling som beslutter evalueringer og gir oppdrag om gjennomføring.

Embetsstyring

Fylkesmannen er bindeledd mellom departement og kommuner/fylkeskommuner, og medvirker til at den nasjonale politikken blir fulgt opp. Fornyings- og administrasjonsdepartementet (FAD) har ansvaret for det årlige hovedtildelingsbrevet for kap. 1510/4510 til fylkesmannen. Kunnskapsdepartementet har ansvaret for tekstbidrag til dette brevet, og direktoratet deltar i utarbeidelsen av tekstbidraget. Fylkesmannens årsrapport sendes til FAD innen 28. februar, og direktoratet får kopi til bruk i embetsstyringen.

FAD har hovedansvaret for en database (<http://oppdrag.fylkesmannen.no>) der alle aktuelle fagdepartementers embetsoppdrag til fylkesmannen er beskrevet og rapporteringskravene angitt. Direktoratet deltar i årlig oppdatering av Kunnskapsdepartementets embetsoppdrag.

Departementet er fast representert i Departementenes fylkesmannsutvalg (DFU). Direktoratet møter sammen med departementet i DFUs saksbehandlergruppe, der man bl.a. utarbeider utkast til tekst til hovedtildelingsbrev og utkast til endringer i det elektroniske embetsoppdraget til fylkesmannen.

Direktoratet er tillagt embetsstyringen av fylkesmannsembetene på utdanningsområdet. Dette innebærer bl.a. ansvar for det årlige fullmaktsbrevet til fylkesmannsembetene. Det årlige fullmaktsbrevet skal primært angi hvilke midler som stilles til disposisjon for det enkelte embetet fra de ulike kapitlene på departementets budsjettområde. Direktoratet må ha dialog med departementet før utsending av fullmaktsbrevet.

Direktoratet skal videre:

- holde jevnlig kontakt med fylkesmannsembetenes utdanningsavdelinger og Sametingets utdanningsavdeling, bl.a. gjennom kontaktmøter. Departementet skal inviteres til disse møtene
- forankre styringsskriv i dialogen og kontaktmøtene med utdanningsdirektørene
- foreslå for departementet hvilken oppgaveprioritering fylkesmannen bør ha på utdanningsområdet kommende år, jf. tildelingsbrev fra Fornyings- og administrasjonsdepartementet til fylkesmannen

Etatsstyring

Direktoratet skal:

- ivareta forvaltningsoppgaver overfor statlige skoler som gir opplæring etter opplæringsloven, og som får tildelt midler fra kap. 222. Det gjelder Sameskolen i Midt-Norge i Hattfjelldal, med eget styre, og Samisk videregående skole i Karasjok og Samisk videregående skole og reindriftsskole i Kautokeino, som har felles styre. Styrene rapporterer til direktoratet.
- ivareta forvaltningsoppgaver overfor de statlige spesialpedagogiske kompetansesentrene (Statped) som får tildelt midler fra kap. 230. Direktoratet skal påse at sentrene drives effektivt og i overensstemmelse med de lover, forskrifter og regler som gjelder, og innenfor de rammer og resultatkrav som er nedfelt i budsjettproposisjonen, jf. også pkt. 4.12. I samarbeid med fylkesmannsembetene skal innsatsen også rettes mot pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT) og skolen, og

medvirke til en inkluderende skole. Direktoratet er delegert myndighet til å kjøpe tjenester fra andre aktører på det spesialpedagogiske området.

- bidra til å utvikle underliggende virksomheter i tråd med politiske føringer, administrative vedtak og brukernes behov.
- skaffe til veie et grunnlag for å kunne prioritere mellom de ulike oppgavene som underliggende virksomheter har på utdanningsområdet.
- angi mål- og resultatkrav for den enkelte virksomhet, stille midler til disposisjon, angi rapporteringskrav og følge opp virksomhetene, jf. kap. 6.

Nasjonale sentre

Flere nasjonale senter er organisert etter bestemmelsene i § 1-4 i universitets- og høyskolelova. Direktoratet er tillagt ansvaret for den faglige styringen av følgende:

- Nasjonalt senter for matematikk i opplæringen
- Nasjonalt senter for naturfag i opplæringen
- Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring (NAFO)
- Nasjonalt senter for leseopplæring og leseforskning
- Nasjonalt senter for nynorsk i opplæringa
- Nasjonalt senter for fremmedspråk i opplæringen
- Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen

Direktoratet har tilsvarende styringsansvar for Forsknings- og kompetansenettverket for IT i utdanningen (ITU), som er en nasjonal faglig enhet ved Universitetet i Oslo.

Styringen innebærer å angi mål og resultatkrav for det enkelte senter og stille midler til disposisjon. Direktoratet må stille krav til sentrene om rapportering av resultater og ressursbruk, herunder vurdering av måloppnåelse, jf. kap. 6.

Skolevalg

I valgår skal direktoratet sørge for at det blir arrangert skolevalg i videregående opplæring.

1.2.4 Andre oppgaver

Samarbeid

Direktoratet skal legge til rette for god kontakt og samhandling med Foreldreutvalget for grunnskolen (FUG), skoleeiere, høyskoler, universiteter, partene i arbeidslivet, brukerorganisasjoner og andre aktuelle instanser. Direktoratet skal samarbeide med Sametinget om aktuelle utviklingsoppgaver knyttet til samisk opplæring.

Samarbeidsorganet for yrkesopplæring (SRY) skal bidra til samarbeid mellom aktuelle aktører for fag- og yrkesopplæringen nasjonalt, regionalt, lokalt og mellom bransjer og sektorer. Direktoratet har sekretariatsansvaret for drift og aktivitet for SRY og de faglige rådene, og skal sørge for at SRY og de faglige rådene bidrar aktivt i oppfølgingen av *Kunnskapsløftet* vedrørende fag- og yrkesopplæring.

Direktoratets råd for inkluderende opplæring har en rådgivende funksjon overfor direktoratet i saker som gjelder grunnopplæringen. Rådet skal ha et spesielt fokus på barn, unge og voksne med spesielle opplæringsbehov.

Informasjon

Direktoratet skal arbeide med informasjonsformidling til alle interessentene i sektoren og allmennheten for øvrig. Informasjonen skal være oppdatert, oversiktlig og lett tilgjengelig for alle, bl.a. gjennom nettstedene for utdanningssektoren. Det skal tas utgangspunkt i departementets og virksomhetens behov for å nå ut med informasjon, og ikke minst i brukeres og andre samarbeidsparters behov for informasjon. Åpenhet og innsynsrett/-mulighet skal legges til grunn. Grunnlaget for arbeidet skal bl.a. være de prinsippene som er angitt i *Statlig informasjonspolitikk – hovedprinsipper* (P-0839). Der påpekes det at informasjon er et lederansvar, og at informasjonsplaner og -tiltak skal være integrert i øvrige oppgaver. Det understrekes videre at statlig informasjon skal være samordnet og helhetlig, og at god informasjonsflyt er nødvendig overfor presse, publikum, organisasjoner, næringsliv og den enkelte bruker. Direktoratet skal i årsrapporten redegjøre for sin informasjonsstrategi og for gjennomføringen av informasjonsoppgaver overfor de ulike målgrupper, i direktoratet og i underliggende virksomheter.

Brukerhensyn

Alle statlige virksomheter skal gjennomføre jevnlige brukerundersøkelser. Resultatene skal offentliggjøres og bidra til forbedring av tjenesteopplegget. Direktoratet skal også arrangere faste møteplasser mellom brukernes interesseorganisasjoner og aktuelle fagmiljøer, og fordele prosjektmidler etter søknad fra disse organisasjonene.

2 INTERNFORVALTNING

2.1 Økonomiforvaltning

Direktoratet må sørge for at økonomiforvaltningen skjer i henhold til regelverk og instruks, jf. bl.a. Bevilgningsreglementet¹, veilederen Statlig budsjettarbeid² og Hovedinstruks for økonomiforvaltningen i Utdanningsdirektoratet³. Departementet forutsetter at den virksomhetsinterne økonomiinstruksene blir gjennomgått minst en gang i året og revidert ved behov. Disponeringen av budsjettet må samsvare med Stortingets vedtak og departementets tildeling. Virksomhetsleder eller styret når slikt er oppnevnt, har ansvar for å prioritere innenfor tildelt budsjettamme, slik at mål og oppdrag for budsjettåret kan realiseres.

¹ Vedtatt av Stortinget 26. mai 2005

² Utgitt av Finansdepartementet i mars 2006 (Publikasjonskode R-0543)

³ Fastsatt av daværende Utdannings- og forskningsdepartementet 16. desember 2004

2.2 Personaladministrasjon og inkluderingstiltak

Ved tilsetning og personalforvaltning følges det regelverk som gjelder for staten. Det vises til lov 4. mars 1983 nr. 3 om statens embets- og tjenestemenn og Statens personalhåndbok. Tilsetninger kan bare skje dersom virksomheten på eget budsjett har disponible midler på post 01, evt. 21.

Regjeringen har forutsatt at offentlige virksomheter legger til rette for tilsetning av innvandrere, jf. også rapporteringskrav i pkt. 6.1, og personer med nedsatt funksjonsevne. Departementet minner om handlingsplanen for et inkluderende arbeidsliv. IA-avtalen er et virkemiddel for å få til et mer inkluderende arbeidsliv og forebygge overgang fra arbeid til trygd. Gjennom avtalen er det satt fokus på å redusere sykefraværet og uførepensjoneringen, heve avgangsalderen i arbeidslivet og sikre rekrutteringen av personer med nedsatt funksjonsevne og andre utsatte grupper i arbeidslivet. Departementet minner også om prinsippet om universell utforming, som skal ligge til grunn for all virksomhet i staten.

2.3 Likestilling – Aktivitets- og redegjørelsesplikten

Alle offentlige virksomheter er ved lov pålagt å arbeide aktivt for likestilling både som arbeidsgivere og som myndighetsutøvere (*Likestillingsloven § 1a*). Likestillingsombudet har opprettet en nettbasert rådgivingstjeneste som gir eksempler på og tips til hvordan en virksomhet kan arbeide med likestilling: <http://www.likestillingsombudet.no/fremme>.

I årsrapporten skal det redegjøres for den faktiske tilstanden når det gjelder likestilling i virksomheten, og gis en vurdering av oppnådde resultater i forhold til de mål som var satt for året.. Det skal også redegjøres for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å fremme likestilling og for å forhindre forskjellsbehandling i strid med likestillingsloven. Normalt skal bl.a. følgende momenter framgå:

- kjønnsfordelingen på ansatte i virksomheten og eventuelt mellom avdelinger og nivå
- gjennomsnittslønn for kvinner og menn, eventuell lønn i kvinnedominerte stillinger kontra mannsdominerte, og kjønnsfordeling blant de høyest lønnede og de lavest lønnede
- kjønnsfordelingen på nytilsatte og på internt avansement, eventuelt på ulike stillingskategorier
- kjønnsdelt statistikk på heltids- og deltidsansatte, eventuell overtid.

2.4 Helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid

Arbeidsmiljøloven stiller krav om at det skal utføres systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid på alle plan i virksomheten. *Forskrift om systematisk helse-, miljø og sikkerhetsarbeid i virksomheter* konkretiserer dette arbeidet ytterligere. Lov, forskrift og andre publikasjoner er å finne på <http://www.hmsetatene.no> (Om HMS)

Det er en kontinuerlig utfordring å gjøre HMS-arbeidet praktisk, enkelt og godt tilpasset forholdene i virksomheten. Arbeidet må oppleves nyttig for alle ansatte i virksomheten. HMS-arbeidet skal dokumenteres. Det er spesielt viktig å arbeide for et godt psykososialt arbeidsmiljø i hele virksomheten. Virksomhetene skal i årsrapporten rapportere om mål, tiltak og resultater på HMS-området.

2.5 Miljøledelse i statlige virksomheter

Miljøledelse er et verktøy for å øke bevisstheten om miljøkonsekvensene av en virksomhets aktiviteter og for å sette i gang et systematisk arbeid for å endre virksomheten i en miljøvennlig retning. Innføringen av miljøledelse er en dynamisk og kontinuerlig prosess. Det skal foretas en årlig revisjon av miljøledelsesarbeidet hvor det legges til rette for kontinuerlige forbedringer, jf. veilederen T-1426 Miljøledelse i staten. På <http://www.gronnstat.no>. Er det samlet veiledninger, verktøy og relevante eksempler. Direktoratet skal i årsrapporten rapportere om mål, tiltak og resultater på området.

2.6 Offentlige anskaffelser

Departementet forutsetter at den enkelte virksomhet ved innkjøp følger bestemmelsene i lov av 16. juli 1999 nr. 69 om offentlige anskaffelser og reglene i forskrift 7. april 2006 nr. 402 om offentlige anskaffelser, med endringer 4. juli 2006, jf. også ny veileder 30.11.06 til forskriften (<http://www.odin.dep.no/fad> - under *Regelverk/Retningslinjer og veiledninger*).

Det forutsettes at direktoratet gjør seg kjent med forskriftsendringene. Det gjøres spesielt oppmerksom på at det er sanksjoner mot grove brudd på innkjøpsregelverket. Innkjøp som skjer uten konkurranse, i strid med regelverket, kan bli straffet med et gebyr på inntil 15 prosent av innkjøpets verdi. Formålet er å motvirke kameraderi og korrupsjon. Det gjøres videre oppmerksom på at fra 1. januar 2007 innskjerpes kravet om bruk av helse- miljø- og sikkerhetserklæring og skatteattester for kontrakter fra kr 100 000 og oppover. Bakgrunnen for det skjerpede kravet er ønsket om å støtte seriøse leverandører og avdekke useriøse leverandører som ikke har betalt skatter og avgifter. Gjennom et rundskriv fra 2005 er ILO-konvensjon nr. 94 om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige arbeidskontrakter gjennomført i statlig sektor. Rundskrivet krever at kontrakter som statlige virksomheter inngår, og som overstiger terskelverdien i EØS, skal ha klausuler som sikrer arbeidstakerne lønns- og arbeidsvilkår som ikke er dårligere enn de som gjelder for samme type arbeid i samme distrikt.

2.7 Samfunnssikkerhet og beredskapsarbeid

I henhold til kgl. res. av 3. november 2000 er det enkelte departement ansvarlig for samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet innen eget ansvarsområde. Dette innbefatter ansvar for kriser og katastrofer i fredstid i tillegg til sikkerhetspolitiske kriser ved krig og terror. Den enkelte virksomhet må kunne dokumentere at det er gjennomført risiko- og sårbarhetsanalyser, at det eksisterer tilfredsstillende planverk, og at det er avholdt øvelser.

Gjennom rapportering, etatsstyringsmøter og tilsyn kan departementet kontrollere at beredskapssituasjonen er tilfredsstillende. Departementet gjennomførte beredskapstilsyn i 2006. Neste tilsyn blir i 2008. Direktoratet skal i årsrapporten rapportere om arbeidet med beredskap (mål, tiltak og oppnådde resultater).

2.8 Risikovurdering

Utdanningsdirektoratet skal gjennomføre risikovurderinger for å kartlegge de viktigste risikoforholdene i forhold til virksomhetens måloppnåelse. Til grunn for arbeidet legges veilederen *Risikostyring i staten – Håndtering av risiko i mål- og resultatstyring*, utgitt av Senter for statlig økonomistyring 8. desember 2005.

Risikovurdering og styring på bakgrunn av dette (risikostyring) skal skje innenfor et samlet rammeverk for styring og kontroll, der følgende hovedelementer skal gjenfinnes i virksomhetens vurdering:

- Definisjon av risiko, dens sannsynlighet og konsekvens knyttet til virksomhetens måloppnåelse. Dette bestemmer vesentlighet.
- Definisjon av risikotoleranse for ikke å nå en bestemt målsetning. Dette skal også si noe om når aktiviteter skal iverksettes for å redusere risiko til et akseptabelt nivå.
- Identifikasjon av tiltak og kontrollaktiviteter for å redusere risiko innenfor en akseptabel ressursramme.
- Valg av tiltak og kontrollaktiviteter etter en vurdering av kostnad i forhold til nytte for å sikre en fornuftig ressursallokering.

Kunnskapsdepartementet understreker at dette skal være virksomhetens egne risikovurderinger. Dokumentasjon knyttet til dette kan bli etterspurt blant annet i etatsstyringsmøter. I årsrapporten må Utdanningsdirektoratet redegjøre for erfaringene med risikovurdering og risikostyring.

2.9 Føringer på IKT-området

Relevante elektroniske tjenester bør gjøres tilgjengelig i næringslivsportalen *Altinn* (www.altinn.no) og i innbyggerportalen *Minside* (www.norge.no) etter lanseringen. Det bør gjøres bruk av IKT-standarder i offentlig forvaltning. Retningslinjer om dette vil være samlet i en referanse katalog, som blir bygd opp på nettsiden til Fornyings- og administrasjonsdepartementet (FAD) (www.odin.no/fad). Det bør vurderes bruk og utredning av konsekvenser av de internasjonale WAI-kriteriene for tilgjengelige nettsted, slik disse framkommer av www.norge.no sine kvalitetskriterier for offentlige nettsteder. Videre bør det vurderes bruk av programvare basert på åpen kildekode. FAD har som mål å opprette et kompetansemiljø for åpen kildekode som skal fungere som en nøkkelressurs for offentlige virksomheter.

2.10 Tilrettelegging for lærlinger

Regjeringen har forutsatt at de ulike departementene sender ut en sterk oppfordring til underliggende virksomheter om å ta inn flere lærlinger. Kunnskapsdepartementet ber om at Utdanningsdirektoratet vurderer hvilke lærefag som kan være aktuelle i direktoratet og legger til rette for inntak av lærlinger. Det vises i denne forbindelse også til ”Særavtale for lærlinger og lære kandidater”, jf. Personalmelding (PM) nr. 16/2006.

3 OPPGAVEENDRINGER I 2007

Nye oppgaver:

- Fra 1. januar 2007 blir Utdanningsdirektoratet sentral godkjenningssinstans for yrkeskvalifikasjoner for utenlandske lærere. I den sammenheng får direktoratet sekretariatsansvaret for en klagenemnd, jf. pkt. 5.1.1.
- Fra 1. januar 2007 forvalter Utdanningsdirektoratet tilskudd til opplæring for norske elever i Kenya og Etiopia, jf. pkt. 5.3.5.

Oppgaver som faller bort:

- Fra 1. januar 2007 blir totalansvaret for opplæring i norsk og samfunnsfag for voksne innvandrere overført til Arbeids- og inkluderingsdepartementet og tilhørende midler overført fra kap. 225 post 01. Dermed bortfaller også oppgaver vedrørende utviklingstiltak og opplæring for lærere på området og midler fra kap. 258 post 21.
- Drifts- og styringsansvaret for Longyearbyen skole og arbeidsgiveransvaret for de ansatte blir fra 1. januar 2007 overført til Longyearbyen lokalstyre og tilhørende midler rammeoverført fra kap. 222 post 01. Tilsyn etter opplæringsloven skal fortsatt ligge til Fylkesmannen i Troms.
- I samsvar med vedtatt endring i opplæringsloven blir ansvaret for spesialundervisning ved fem sosiale og medisinske institusjoner⁴ fra 1. januar 2007 overtatt av den fylkeskommunen der institusjonen ligger. Midler til formålet overføres fra kap. 230 post 01 til rammetilskuddet til fylkeskommunene.
- Det øremerkede tilskuddet til norskopplæring, morsmålsopplæring og tospråklig opplæring blir fra 1. januar 2007 overført fra kap. 225 post 64 og lagt inn i rammetilskuddet til kommunene.
- Fra 1. januar 2007 er SIU operatør for EUs handlingsprogram for livslang læring. Dermed bortfaller oppgaver som er knyttet til forvaltningen av tilskuddene til driften av Leonardo da Vinci-programmet og Europass-mobilitet, jf. kap. 225 post 72.

⁴ Berg Gård skole, Geilomo skole, Solberg skole, Sunnaas spesialpedagogiske kompetansesenter og Voksentoppen skole

4 RESULTATMÅL FOR 2007

Direktoratet skal i 2007 følge opp St.prp. nr. 1 (2006-2007) og Budsjett-innst. S. nr. 12 (2006-2007) når det gjelder grunnopplæring.

4.1 Hovedprioriteringer i 2007

Hovedprioriteringene i 2007 skal være:

- Oppfølging av *Kunnskapsløftet*, reformen i grunnopplæringen, herunder:
 - gjennomføre *Strategi for kompetanseutvikling i grunnopplæringen 2005-08*
 - følge opp de nasjonale strategiplanene
 - evaluere *Kunnskapsløftet*
 - ferdigstille læreplaner i tråd med innfasingen av reformen
- Videreutvikle og evaluere nasjonalt kvalitetsvurderingssystem
- Foreslå og gjennomføre tiltak som skal fremme en likeverdig og rettferdig vurderingspraksis i grunnopplæringen. Departementet vil komme nærmere tilbake til dette i eget oppdragsbrev
- Videreutvikle og systematisere innholdet i og metodikken for tilsyn og ellers følge opp fylkesmennene på tilsynsområdet i forhold til avdekket behov og føringer fra departementet

Utdanningsdirektoratet skal bistå departementet i arbeidet med plan for iverksetting av de tiltak som gjelder grunnopplæringen i St.meld. nr. 16 (2006–2007) om tiltak for livslang læring. Departementet vil komme nærmere tilbake til dette arbeidet.

Oppfølging av rolleutvalgets rapport om ansvars-, oppgave- og arbeidsdeling mellom departementet og direktoratet, skal prioriteres i 2007. Departementet vil komme tilbake til dette arbeidet i styringsdialogen med direktoratet.

Prosjektoversikt kap. 226

I høyre kolonne i tabellene under (pkt. 4.2 – 4.7) er først angitt tildelingsrammen for hovedprosjekter under kap. 226, jf. pkt. 5.4.1. I samme kolonne har departementet gitt budsjettføringer for noen av resultatmålene. Der beløp ikke er angitt, fastsetter direktoratet selv disse innenfor tildelingsrammen for vedkommende prosjektnummer.

Fra 01.01.07 er det lagt opp til ny prosjektnummerstruktur, jf. departementets brev av 05.12.06. Tidligere prosjektnummer er også angitt.

4.2 Læreplaner (pkt. 1.2.1/prosjekt nr. 61 000, tidligere 69 100)

(mill. kroner)

Resultatmål i 2007	Tidelingsramme:	42
1.	Fastsette læreplaner med tilhørende kodesystem for alle fag som skal iverksettes i grunnopplæringen skoleåret 2007-2008 og skoleåret 2008-2009, i henhold til delegasjonsbrev av 26.09.2005	
2.	Utvikle forslag til læreplaner som departementet skal fastsette	
3.	Utvikle veileder for grunnopplæringen om samisk innhold i nasjonale læreplaner i samarbeid med Sametinget og Fylkesmannen i Finnmark, jf. oppdragsbrev 11/2006	

Oppsummering prosjekt nr. 61 000:

- Tidelingsrammen er 42 mill. kroner, jf. pkt. 5.4.1
- Føringerne fra departementet framgår av tabellen og evt. oppdragsbrev
- Direktoratet prioriterer og disponerer for å nå mål og resultatkrav

4.3 Kompetanseutvikling, utviklingsarbeid og oppfølging av strategiplaner (pkt. 1.2.1/prosjekt nr. 62 000, tidligere 69 200)

(mill. kroner)

Resultatmål i 2007	Tidelingsramme:	680,6
1.	Gjennomføre tiltak i <i>Strategi for kompetanseutvikling 2005-2008</i> , bl.a. fordele 375 mill. kroner til kommuner, fylkeskommuner og andre skoleeiere. Til sammen 40 mill. av de statlige midlene skal fordeles omtrent likt til fremmedspråk og naturfag for å bidra til nødvendig videreutdanning. Kompetanseutvikling i individvurdering skal være en del av strategien. I samarbeid med partene skal det vurderes og fremmes forslag til hvordan dette kan gjennomføres, jf. eget oppdragsbrev om individvurdering. Midlene til kompetanseutvikling fordeles til skoleeiere på grunnlag av lokale behov, etter særskilt vurdering. I fullmaktsbrevet til fylkesmennene skal det framgå at en forutsetning for å få midler er at skoleeier har sikret lokal delaktighet og forankring på det enkelte lærested. Videre skal informasjon om midlene til kompetanseutvikling styrkes, og rapporteringen om bruk av midlene skal styrkes, jf. pkt. 5.1.1 og 6.4	375
2.	Foreslå og gjennomføre tiltak som skal fremme en likeverdig og rettferdig vurderingspraksis i grunnopplæringen. Departementet vil gi nærmere føringer og tildeling i eget brev	
3.	Informere om Kunnskapsløftet	3
4.	Gjennomføre <i>Kunnskapsløftet – fra ord til handling</i> , jf. eget oppdragsbrev, og se dette i sammenheng med <i>Program for</i>	65

	<i>praksisrettet FoU i grunnopplæringen og lærerutdanningen (Norges forskningsråd)</i>	
5.	Videreutvikle og gjennomføre tiltak i strategiene <i>Gi rom for lesing!</i> , <i>Et felles løft for realfagene</i> , <i>Likeverdig opplæring i praksis!</i> , <i>Se mulighetene og gjør noe med dem!</i> og <i>Språk åpner dører</i> , samt gjennomføre tiltak i nye strategier innenfor områdene likestilling, nynorsk, kunst og kultur og fag- og yrkesopplæringen	60
6.	Utbetale 16 mill. kroner til Norges forskningsråd for fordeling til vitensentrene, inkludert nytt vitensenter i Grenland	16
7.	Utbetale midler til sju nasjonale sentre	41,1
8.	Videreføre stipendordningen for minoritetsspråklige lærere	10
9.	Gjennomføre tiltak innenfor <i>Program for digital kompetanse</i> på grunnopplæringens område, samt koordinere <i>Strategi for digitale læringsressurser 2006-2008</i> og iverksette tiltak innenfor strategien, samt koordinere og følge opp prosjektet <i>Lærende nettverk</i>	45
10.	Iverksette en plan for kunnskapsdannelse, læring og erfaringsdeling innenfor Program for Digital Kompetanse	
11.	Utvikle og videreføre tiltak for sosial utjevning, herunder tiltak for tidlig innsats i opplæringen (11 mill. kroner, hvorav 5 mill. kroner til Språkløftet 2007- 2008), midler til skoler med mer enn 25 pst. minoritetsspråklige (6 mill. kroner) og oppfølging og tilrettelegging for elever fra språklige minoriteter. Departementet vil gi nærmere føringer i eget brev	24
12.	Utvikle og videreføre styrkingstiltak for å bedre gjennomføringen i videregående opplæring. Departementet vil gi nærmere føringer i eget brev	9
13.	Følge opp demonstrasjonsskoler, -kulturskoler og -bedrifter, utnevne inntil 6 nye demonstrasjonsskoler og 2 nye demonstrasjonskulturskoler, samt vurdere ordningen med demonstrasjonsbedrifter	12,5
14.	Gjennomføre samiske tiltak, bl.a. videreutvikle fjernundervisning. 2 mill. kroner stilles til disposisjon for Sametinget til kompetanseutvikling i samisk	4
15.	Legge til rette for veiledning av nyutdannede lærere, jf. pkt. 5.4.3.	7
16.	Følge opp St.meld. nr. 27 (2004-2005) <i>Om opplæringen innenfor kriminalomsorgen</i> , herunder Narkotikaprogram med domstolskontroll, og utbetale 1 mill. kroner til hver av forsøkskommunene Oslo og Bergen	2
17.	Følge opp alternative måter å utforme og gjennomføre programfag på ungdomstrinnet, herunder belyse bruk av ulike vurderingsformer	
18.	Følge opp prosjektet <i>Filosofi i skolen</i>	
19.	Videreutvikle <i>Den kulturelle skolesekken</i> i samarbeid med kultursektoren og sørge for forankring i skolen	
20.	Følge opp <i>Utdanning for bærekraftig utvikling</i> , jf. brev av 03.09.06	
21.	Videreføre mindre kompetanseutviklingsprosjekter i direktoratet	5

Oppsummering prosjekt nr. 62 000:

- Tildelingsrammen er 680,6 mill. kroner, jf. pkt. 5.4.1
- Føringerne fra departementet framgår av tabellen og evt. oppdragsbrev
- Innenfor de føringer som er gitt prioriterer og disponerer direktoratet for å nå mål og resultater

4.4 Lærings- og oppvekstmiljø (pkt. 1.2.1/prosjekt nr. 64 000, tidligere 69 500)

(mill. kroner)

Resultatmål i 2007		Tildelingsramme:	25
1.	Følge opp <i>Strategi for læringsmiljøet i grunnopplæringen (2005-2008)</i> , herunder <i>Manifest mot mobbing</i> , og utarbeide tiltaksoversikt for skoleåret 2007-2008		10
2.	Samle og systematisere veiledningsmaterieell om krisehåndtering i skolen		
3.	Administrere utdelingen av Hennes Majestet Dronning Sonjas skolepris		
4.	Videreføre rådgivningstjenesten for skoleanlegg		
5.	Videreføre verdiprojektet <i>Skal – skal ikke</i> , devaluere prosjektet innen 01.08.07, og formidle erfaringer fra <i>Skal – skal ikke</i> og <i>Verdier i skolehverdagen</i>		5
6.	Videreføre arbeidet med leksehjelp ved å: <ul style="list-style-type: none">- følge opp og utbetale 1 mill. kroner til hvert av de studentdrevne leksehjelpsprosjekter i realfag ved Universitetet i Oslo og NTNU i Trondheim- prøve ut modeller- evaluere arbeidet, jf. brev av 08.01.06		10

Oppsummering prosjekt nr. 64 000:

- Tildelingsrammen er 25 mill. kroner, jf. pkt. 5.4.1
- Føringerne fra departementet framgår av tabellen og evt. oppdragsbrev
- Direktoratet prioriterer og disponerer for å nå mål og resultatkrav

Departementet gjør oppmerksom på at verdiprojektet *Skal – skal ikke* er styrket med 2 mill. kroner fra 2006 til 2007, jf. Budsjett-innst. S. I (finansinnstillingen) og Budsj.innst. S. nr. 12 (2006–2007).

4.5 Særskilte IKT-prosjekter (pkt. 1.2.2/prosjekt nr. 68 000, tidligere nr. 67 400)

(mill. kroner)

Resultatmål i 2007		Tildelingsramme:	15
1.	Ha faglig oppfølgingsansvar for ITU og, i samarbeid med Universitetet i Oslo, gjennomgå mandat og styrke koplingen mot IKT-modulen i KUL-programmet (NFR) Medvirke til utvikling av et nasjonalt veikart for læringsteknologi		13
2.	Ha ansvaret for Nasjonalt sekretariat for standardisering av læringsteknologi (2) lokalisert ved ITU		2

Oppsummering prosjekt nr. 68 000:

- Tildelingsrammen er 15 mill. kroner, jf. pkt. 5.4.1
- Føringerne fra departementet framgår av tabellen og evt. oppdragsbrev
- Direktoratet prioriterer og disponerer for å nå mål og resultatkrav

4.6 Kvalitetsvurdering, dokumentasjon og analyse (pkt. 1.2.2/prosjekt nr. 63 000, tidligere 67 300)

(mill. kroner)

Resultatmål i 2007		Tildelingsramme:	126,775
1.	Følge opp <i>Kunnskap for utvikling – strategi for forskning, dokumentasjon og analyse i grunnopplæringen 2005-2008</i> og i samarbeid med departementet foreta prioriteringer for 2007. Følge opp evaluering av Kunnskapsløftet og sette i verk og følge opp aktuelle evalueringer av nasjonale strategier		25
2.	Utvikle nasjonale prøver i henhold til det fastsatte rammeverket og gjennomføre nasjonale prøver i henhold til plan for høsten 2007, jf. brev av 12.09.06 og 20.05.06, samt utarbeide opplegg for utvalgsundersøkelser i skrijving på norsk og engelsk		50,525
3.	Videreutvikle prøve- og kartleggingsmateriell med veiledninger, og legge til rette for at dette er lett tilgjengelig på nettet. Utvikle nye obligatoriske kartleggingsprøver i lesing for 2. trinn og i regning og tallforståelse for 2. trinn		14,25
4.	Tildele midler til fylkesmennene til oppfølging av Kunnskapsløftet		15
5.	Videreføre deltakelse i internasjonale komparative undersøkelser og planlegge og igangsette deltakelse i nye undersøkelser i henhold til politiske beslutninger i 2006 (ICCES og TEDS-M 2008)		16
6.	Videreføre statistikkarbeidet i direktoratet (Tidligere prosjekt nr. 67 900 Statistikk er integrert i prosjekt nr. 63 000)		6
7.	Videreutvikle nettstedet skoleporten.no, jf. brev av 26.06.06 og 27.06.06. Når det gjelder midler til formålet, vises det til brev av 27.11.06 om omdisponering		

Oppsummering prosjekt nr. 63 000:

- Tildelingsrammen er 126,775 mill. kroner, jf. pkt. 5.4.1
- Føringerne fra departementet framgår av tabellen og evt. oppdragsbrev
- Beløpsspesifikasjonen i tabellen summerer seg til 126,775 mill. kroner
- Direktoratet prioriterer og disponerer for å nå mål og resultatkrav

4.7 Internasjonalt arbeid (pkt. 1.2.1/prosjekt nr. 65 000, tidligere 67 600)

(mill. kroner)

Resultatmål i 2007		Tildelingsramme:	7
1.	Bistå departementet med å følge opp arbeidet innenfor Nordisk Ministerråd		
2.	Følge opp tiltakene i Nordområdestrategien på grunnopplæringsområdet. Dette omfatter videreføring og styrking av samarbeidet med Nordvest-Russland		
3.	I utdannings samarbeidet med Georgia bidra til at planen for ”inclusive education” kan realiseres i 10 skoler i Tbilisi		
4.	Følge opp og bidra til etableringen av det nye <i>Lifelong learning-programmet</i> , være i dialog med nasjonale operatører for internasjonale utdanningsprogrammer og –avtaler, og holde faglig kontakt med nasjonale eksperter til EU-kommisjonen på grunnopplæringsens område		
5.	Følge opp og videreføre det internasjonale IKT-arbeidet på grunnopplæringsens område, herunder koordinere og følge opp aktiviteter og felles europeiske og nordiske initiativ knyttet til European Schoolnet og Det nordiske skolenettet		
6.	Følge opp internasjonalt samarbeid på yrkesfagområdet		
7.	Utføre arbeid i forbindelse med departementets statistikkrapportering til EU-kommisjonen – regulerte yrker under direktiv 89/48/EØF og undervisningsstillinger i grunnopplæringen – med frist 1. mars 2007 for rapportering til departementet, jf. eget brev fra departementet		

Oppsummering prosjekt nr. 65 000:

- Tildelingsrammen er 7 mill. kroner, jf. pkt. 5.4.1
- Føringerne fra departementet framgår av tabellen og evt. oppdragsbrev
- Direktoratet prioriterer og disponerer for å nå mål og resultatkrav

4.8 Regelverk og tilsyn

4.8.1 Forskrifter

Direktoratet skal i 2007:

- Ferdigstille læreplaner som skal tas i bruk i 2007
- Utarbeide forslag til forskrift med hjemmel i friskoleloven om rapportering av ressursbruk i friskolene til offisiell statistikk (tilsvarende KOSTRA)

4.8.2 Tilsyn

Direktoratet skal i første halvår 2007 gjennomføre nasjonalt tilsyn med felles metodikk, jf. brev av 02.10.06 fra departementet. Det nasjonale tilsynet skal kontrollere om skoleeier oppfyller lovens krav til tilpasset opplæring og spesialundervisning, jf. opplæringsloven § 1–2 femte ledd og kapittel 5, og om skoleeier har et forsvarlig system for å ivareta dette, jf. opplæringsloven § 13–10 andre ledd. Det skal innen 29.08.07 rapporteres til departementet om resultatene av det nasjonale tilsynet, jf. pkt. 6.2.1.

Direktoratet skal oppsummere og vurdere det generelle tilsynet foretatt av fylkesmennene i 2007, og sende rapport om dette til departementet innen 01.05.08, jf. pkt. 6.2.2.

4.9 Tilskudd

Direktoratet skal forvalte tilskuddsordningene i samsvar med retningslinjene for den enkelte ordning. Departementet komme tilbake til hvilke tilskuddsordninger som skal evalueres i 2007.

4.10 Eksamen og prøver (jf. pkt. 5.1.3)

Direktoratet må i 2007 intensivere arbeidet med å utvikle nye eksamensoppgaver i forbindelse med innføring av Kunnskapsløftet. I grunnskolen skal eksamen gjennomføres for første gang i 2008 innenfor reformen. Eksamen i Kunnskapsløftet i videregående opplæring skal innføres gradvis med eksamen i engelsk våren 2007, og med full gjennomføring i 2009. Direktoratet må i 2007 forberede og utarbeide eksempeloppgaver til eksamen etter Kunnskapsløftet samtidig som det skal utarbeides og gjennomføres eksamen etter reform 94 i en overgangsperiode fram til og med 2010.

Direktoratet skal sørge for å:

- videreutvikle det sammenhengende prøve- og vurderingssystemet
- utarbeide sentrale prøver og sentralt prøvemateriell med vurderingsveiledere etter tidligere læreplan og etter læreplan i Kunnskapsløftet, samt skolering av fagnemndene
- gjennomføre sentral sensur, klagebehandling og skolering av sensorer

- gjennomføre informasjonstiltak overfor fylkesmannen, kommuner og fylkeskommuner
- arbeide med utvikling av og forsøk med nye dokumentasjonsformer og alternative vurderingsuttrykk
- integrere erfaringene fra forsøket med Den digitale skole i utviklingen av prøveadministrasjonssystemet PAS og prøvegjennomføringssystemet PGS, og innen 1. mars 2007 legge frem en tidsplan for implementeringen av PAS og PGS

4.11 Embetsstyring

Som del av embetsstyringen skal direktoratet vurdere fylkesmennenes kapasitet og forutsetninger for å ivareta fastsatte oppgaver innenfor grunnopplæringen, jf. pkt. 1.2.3.

4.12 Etatsstyring

Etatsstyringen av underliggende virksomheter må følge de bestemmelser som til enhver tid gjelder. Utdanningsdirektoratet må gjennom sin styring på området sørge for at den enkelte virksomhet følger opp de mål og resultatkrav som er angitt i St.prp. nr. 1 (2006–2007) og rapportere om oppnådde resultater, jf. kap. 6.

Når det gjelder de statlige skolene, skal direktoratet i 2007 bl.a. bistå med å:

- avklare framtidig tilknytning for de to statlige samiske videregående skolene
- avklare organisering av det sørsamiske opplæringstilbudet

Direktoratet må særlig påse at det statlige spesialpedagogiske støttesystemet i 2007:

- viderefører mål og fagprofil som er angitt i St.prp. nr. 1 (2006–2007), jf. også St.prp. nr. 1 (2005–2006)
- bistår kommuner og fylkeskommuner og prioriterer tjenester til barn, unge og voksne med store og sammensatte vansker
- videreføre arbeidet med å fremme tidlig språkutvikling for barn som har forsinket eller avvikende språkutvikling
- samarbeider med andre etater og sektorer om tverrfaglige tiltak, bl.a. i forbindelse med utarbeiding av individuelle planer
- viderefører spesialpedagogisk læremiddelutvikling og læremiddelproduksjon
- viderefører nasjonalt opplæringsprogram i tegnspråk for foreldre og nettverksopplæring
- bistår i den nasjonale satsingen knyttet til Strategi for læringsmiljø i grunnopplæringen (2005-2008)
- bistår i oppfølgingen av rapport om ADHD og lignende atferdsvansker
- følger opp samarbeidsavtaler med universiteter og høyskoler om praksisrettet FoU-arbeid
- deltar i relevant internasjonalt samarbeid

4.13 Andre forvaltningsoppgaver

Utdanningsdirektoratet skal:

- stå for den forberedende behandlingen av søknader om billighetserstatning, i tråd med departementets føringer i oppdragsbrev nr. 10 av 15. august 2006 og direktoratets plan oversendt departementet 14. september s.å. Saksbehandlingstiden skal bringes ned på et akseptabelt nivå i samsvar med føringene
- ha et system for saksbehandling av søknader fra friskoler/privatskoler som gjør at søknader blir behandlet innen rimelig tid, og at man til enhver tid har en tilfredsstillende oversikt over og informasjon om denne delen av sektoren
- innen 1. april 2007 oversende departementet forslag til retningslinjer for behandling av søknader om forsøk etter opplæringsloven etter iverksetting av Kunnskapsløftet. Forslaget skal dekke håndtering av søknader knyttet til områdene læreplan, organisering og eksamen

5 TILDELING FOR 2007 OG FULLMAKTER

Stortinget vedtok 11.12.06 Kunnskapsdepartementets kapitler på statsbudsjettet for 2007. Det vises til Budsj-innst. S. nr. 12 (2006–2007), jf. St.prp. nr. 1 (2006–2007). Med forbehold om at Stortinget kan vedta budsjettendringer i løpet av 2007, stilles de midler som er angitt i dette tildelingsbrevet til disposisjon for Utdanningsdirektoratet. Det understrekes at alle tiltak og aktiviteter som direktoratet er ansvarlig for, og alle andre tiltak som direktoratet ønsker gjennomført i løpet av året, må planlegges og realiseres innenfor de angitte tildelingsrammer på de ulike områder. Departementet forutsetter at direktoratet gir tildelingsbrev med mål og resultatkrav til sine underliggende virksomheter og stiller krav om utarbeiding av disponeringsplaner og om rapportering, jf. økonomiregelverket.

Alle beløp om tildelinger i dette kapitlet er oppgitt i 1 000 kroner.

Når det gjelder budsjettendringer fra 2006 til 2007, vises til omtale under de respektive kapitler i St.prp. nr. 1 (2006–2007).

Sammenlignet med saldert budsjett for 2006 er det i Finansdepartementets føringer for arbeidet med 2007-budsjettet generelt lagt inn følgende prisjusteringer:

01-poster, underpost 2: 2,0 pst. (dvs. driftsutgifter utenom lønn)

21-poster: 3,8 pst.

45-poster: 2,2 pst.

50-poster: 3,8 pst.

60-poster: 3,6 pst.

70-poster: 3,8 pst.

Inntektsposter: 3,8 pst.

Helårsvirkningen av lønnsoppgjøret i 2006 er lagt inn i budsjettet for 2007, men det er ikke lagt inn noe for lønnsregulering i 2007. Bevilgning for dette behandles som egen sak av Stortinget etter lønnsoppgjøret våren 2007.

5.1 Direktoratets driftsbevilgning og eksamensbevilgningen

5.1.1 Kap. 220 Utdanningsdirektoratet (jf. kap. 3220)

Post	Betegnelse	Tildeling 2007
Post 01	Driftsutgifter	146 314
Post 21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i>	5 199
Sum		151 513

Tildelingen til direktoratet omfatter bl.a.:

- lønn, godtgjørelse og drift for direktoratets tilsatte
- direktoratets arbeid med Samarbeidsorganet for yrkesopplæring (SRY) og de faglige rådene
- direktoratets arbeid med skolevalg høsten 2007, jf. pkt. 1.2.3 og oppgaveoversikt i brev av 30.06.04 fra departementet
- 400 000 kroner på post 01 til å dekke utgifter i forbindelse med avtale med SSB vedrørende folkehøyskolefeltet i 2007
- 700 000 kroner på post 01 til administrasjonsutgifter knyttet til den økte kapasiteten i fengselsundervisningen. Midlene skal stilles til disposisjon for Fylkesmannen i Hordaland.
- 1,65 mill. kroner i forbindelse med at direktoratet blir sentral godkjenningssinstans for yrkeskvalifikasjoner for utenlandske lærere innenfor grunnopplæringen, samt at direktoratet får ansvar for sekretariatet for klagenemnden for dette

Innenfor tildelingsrammen på kap. 220 post 01 må direktoratet bl.a. sørge for informasjonen om midlene til kompetanseutvikling og rapportering om bruk av midlene, jf. pkt. 4.3 resultatmål 1 og 3.

5.1.2 Kap. 3220 Utdanningsdirektoratet (jf. 220)

Post	Betegnelse	Tildeling 2007
Post 01	Inntekter fra oppdrag	5 037
Post 02	Salgsinntekter o.a.	12 042
Sum		17 079

5.1.3 Kap. 225 Tiltak i grunnopplæringen, post 01

Post	Betegnelse	Tildeling 2007
Post 01	Driftsutgifter	119 596
Sum		119 596

Midlene skal dekke utgifter knyttet til eksamen i grunnskolen og i videregående opplæring, jf. pkt. 1.2.3 og 4.10.

5.2 Bevilgning til virksomheter direktoratet har etatsstyringsansvar for

5.2.1 Kap. 222 Statens grunn- og videregående skoler og grunnskoleinternater (jf. kap. 3222)

Post	Betegnelse	Tildeling 2007
Post 01	Driftsutgifter	88 000
Post 45	Større utstyrsinnkjøp og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	1 200
Sum		89 200

Tildelingen omfatter:

- drift av skole og internat ved Sameskolen i Midt-Norge, Hattfjelldal
- drift av Samisk videregående skole, Karasjok og Samisk videregående skole og reindriftsskole, Kautokeino. 395 000 kroner knyttet til innføring av gratis læremidler i videregående opplæring er inkludert i tildelingen.
- ventelønn for personale fra avvikla statsinternat
- lønn etter rettsvilkårsavtalen for personale fra nedlagde statlige skoler
- kjøp av undervisnings- og internattjenester fra de kommunale sameskolene i Snåsa og Målselv

5.2.2 Kap. 3222 Statens grunn- og videregående skoler og grunnskoleinternat (jf. kap. 222)

Post	Betegnelse	Tildeling 2007
Post 02	Salgsinntekter	3 900
Sum		3 900

Tildelingen omfatter bl.a.:

- kurs og kantinesalg ved skolene
- betaling fra hjemmeskolene for fjernundervisning fra Sameskolen i Midt-Norge

5.2.3 Kap. 230 Kompetansesenter for spesialundervisning (jf. kap. 3230)

Post	Betegnelse	Tildeling 2007
Post 01	Driftsutgifter	570 032
Post 21	Spesielle driftsutgifter	45 736
Post 45	Større utstyrsinnkjøp og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	6 999
Sum		622 767

Tildelingen gjelder bl.a.:

- drift og videreutvikling av de 13 virksomhetene i det statlige spesialpedagogiske støttesystemet og kjøp av tjenester fra andre spesialpedagogiske institusjoner
- ventelønn for personale som er overtallige
- lønn etter rettsvilkårsavtalen for personale som er overtallige
- førtidspensjon for personale fra kompetansesentrene der dette er godkjent
- fylkesmennenes veiledning innen tilpasset opplæring og spesialundervisning for barn, unge og voksne med særskilte behov

- utviklingsoppgaver innen spesialundervisning
- internasjonalt samarbeid, bl.a. koordinering for *European Agency for Development in Special Needs Education*
- Utdanningsdirektoratets råd for inkluderende opplæring
- prosjektrettet støtte til organisasjoner for funksjonshemmede

Innenfor rammen for tildelingen på kap. 230 må Utdanningsdirektoratet sørge for å:

- utarbeide en oppdatert tilstandsbeskrivelse av PP-tjenesten i Norge med analyse og vurdering av utviklingen basert på en sammenligning med tilstandsbeskrivelsen fra 2003
- utarbeide en oversikt over behovet for lydbøker og digitale læremidler for elever med særskilte behov, jf. Budsjett-innst. S. nr. 12 (2006–2007)

Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) har varslet om at § 5–10 i folketrygdloven, om refusjon for utgifter til privat behandling hos logoped og audiopedagog, vil bli foreslått opphevet med virkning fra 1. juli 2007. HOD vil i sitt tildelingsbrev til Sosial- og helsedirektoratet be om at det i samarbeid med utdanningsdirektoratet utarbeides informasjonsmateriell om konsekvensene av at refusjonsordningen bortfaller.

5.2.4 Kap. 3230 Kompetansesenter for spesialundervisning (jf. kap. 230)

Post	Betegnelse	Tildeling 2007
Post 01	Inntekter fra oppdrag	48 145
Post 02	Salgsinntekter o.a.	5 579
Sum		53 724

5.3 Tilskuddsbevilgninger

5.3.1 Kap. 206 Samisk utdanningsadministrasjon

Post	Betegnelse	Tildeling 2007
Post 50	Tilskudd til Sametinget	30 572
Sum		30 572

Departementet gjør oppmerksom på at Arbeids- og inkluderingsdepartementet (AID) sender samordnet tildelingsbrev til Sametinget for budsjetterminen 2007. Der tas det inn føringer for bruken av midlene på kap. 206 post 50 og informasjon om kvartalsvis utbetaling fra Utdanningsdirektoratet.

5.3.2 Kap. 220 Utdanningsdirektoratet (jf. kap. 3220)

Post	Betegnelse	Tildeling 2007
Post 70	Tilskudd til læremidler, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	38 814
Sum		38 814

5.3.3 Kap. 225 Tiltak i grunnsopplæringen (jf. kap. 3225)

Post	Betegnelse	Tildeling 2007
Post 60	Tilskudd til landslinjer	150 055
Post 63	Tilskudd til samisk i grunnsopplæringen, <i>kan overføres</i>	47 775
Post 64	Tilskudd til opplæring for barn i statlige asylmottak ¹	66 905
Post 65	Tilskudd til opplæring for språklige minoriteter i v.g.o.	29 880
Post 66	Tilskudd til leirskoleopplæring	35 782
Post 67	Tilskudd til opplæring i finsk	9 507
Post 68	Tilskudd til opplæring i kriminalomsorgen ²	160 860
Post 69	Kompensasjon for investeringskostnader ved Reform 97	344 287
Post 70	Tilskudd til bedrifter som tar inn lærlinger med spesielle behov	7 988
Post 71	Tilskudd til utvikling av musikk og kulturskolene	8 377
Post 72	Tilskudd til internasjonale utdanningsprogram ³	4 260
Post 73	Tilskudd til studieopphold i utlandet	8 398
Post 74	Tilskudd til organisasjoner	9 296
Sum		883 370

1. Det øremerkede tilskuddet til særskilt norskopplæring, morsmålsopplæring og tospråklig opplæring er fra 1. januar 2007 lagt inn i rammen til kommunene. Som følge av dette vil kommunene ikke få utbetalt tilskudd for første halvdel av skoleåret 2006-07 (høsten 2006). Kommunene må selv finansiere aktiviteten i denne perioden, en kostnad på bortimot 350 mill. kroner.
2. Posten er økt med 17,35 mill. kroner fra 2006 i forbindelse med økt soningskapasitet. Av denne økningen skal 10 mill. kroner nyttes til å gi flere innsatte opplæring, herunder 2 mill. kroner til Sandeid fengsel. Resten av økningen skal nyttes til opplæring ved anstalter som utvider soningskapasiteten.
3. Posten er redusert med 42,2 mill. kroner. Midlene er overført til kap. 252 EUs handlingsprogram for livslang læring post 70 og kap. 281 post 51 Senter for internasjonalisering av høyere utdanning. Cedefop-samarbeidet inkludert ReferNet og studieprogrammet samt midler til Det europeiske ungdomsparlamentet videreføres på kap. 225 post 72

Bevilgningen til Stiftelsen Arkivet blir fra 1. januar 2007 overført fra kap. 225 post 75 til nytt kap. 255 Tilskudd til menneskerettssentra o.a., post 72, og departementet vil sørge for utbetaling av tilskuddet.

5.3.4 Kap. 3225 Tiltak i grunnsopplæringen (jf. kap. 225)

Post	Betegnelse	Tildeling 2007
Post 04	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	24 120
Sum		24 120

Visse innenlandske utgifter til flyktninger kan i forhold til statistikkdirektivene til OECD bli definert som offentlig utviklingshjelp. En legger til grunn at en del av bevilgningen på kap. 225 post 64 blir innrapportert som utviklingshjelp, og tilsvarende beløp blir foreslått bevilget på kap. 3225 post 04. Departementet gjør oppmerksom på at direktoratet må kreve inn refusjon av ODA-godkjente utgifter fra Utenriksdepartementet mot slutten av budsjettåret.

5.3.5 Kap. 227 Tilskudd til spesielle skoler

Post	Betegnelse	Tildeling 2007
Post 60	Tilskudd til Moskvaskolen	1 183
Post 61	Tilskudd til Nordland kunst- og filmskole	2 444
Post 62	Tilskudd til Fjellheimen leirskole	4 501
Post 70	Tilskudd til den franske og den tyske skolen i Oslo	6 584
Post 71	Tilskudd til internatdriften ved Krokeide yrkesskole	19 274
Post 72	Tilskudd til Røde Kors Nordisk United World College	24 309
Post 73	Tilskudd til opplæring i Kenya og Etiopia	3 218
Sum		61 513

Post 73 gjelder et særskilt tilskudd til den delen av virksomheten ved de norske skolene i Kenya og Etiopia som drives tilsvarende det forsøk som har vært benyttet ved skolen i Kenya. Det vises i denne sammenheng til at forsøksvirksomheten i friskoleloven § 1–5 bortfalt ved lovendring med virkning fra 1. juni 2006. Den øvrige delen av virksomheten får tilskudd fra kap. 228 post 70.

5.3.6 Kap. 228 Tilskudd til frittstående skoler o.a.

Post	Betegnelse	Tildeling 2007
Post 70	Tilskudd til frittstående skoler (<i>overslagsbevilgning</i>)	2 172 062
Post 71	Tilskudd til friskoleorganisasjoner	559
Sum		2 172 621

Tildelingen omfatter:

- Tilskudd til frittstående grunnskoler i Norge og i utlandet
- Tilskudd til frittstående videregående skoler i Norge og utlandet
- Tilskudd til kompletterende undervisning for elever ved utenlandske eller internasjonale grunnskoler i Norge eller i utlandet
- Tilskudd til organisasjoner for frittstående skoler

Bevilgningen på kap. 228 post 70 er økt med 15,2 mill. kroner som følge av innføring av gratis læremidler i videregående opplæring for elever i Vg2 fra høsten 2007. Tilskuddet til frittstående videregående skoler i Norge økes tilsvarende.

Departementet gjør oppmerksom på at bevilgningen på kap. 228 post 70 er 19 mill. kroner høyere enn tallet i tabell. Denne delen av tilskuddet er til delvis dekning av skolepenger, og forvaltes av Statens lånekasse for utdanning.

5.3.7 Kap. 229 Andre tiltak

Post	Betegnelse	Tildeling 2007
Post 70	Tilskudd til sikkerhetsopplæring for fiskere	11 418
Sum		11 418

5.3.8 Kap. 253 Tilskudd til folkehøgskoler

Post	Betegnelse	Tildeling 2007
70	Tilskudd til folkehøgskoler	568 516
71	Tilskudd til Folkehøgskolerådet	3 215
72	Tilskudd til nordiske folkehøgskoler	643
Sum		572 374

5.4 Prosjektmidler

Departementets føringer for de ulike prosjekter er gitt i kap. 4, evt. i egne brev. Fra 01.01.06 skal det benyttes ny prosjektnummerstruktur, jf. departementets brev av 05.12.06. Med tanke på oppfølging og rapportering, bl.a. om bruk av midler og oppnådde resultater for prosjekter som går over flere år, er tidligere prosjektnummer angitt i kolonne 2.

5.4.1 Kap. 226 Kvalitetsutvikling i grunnsopplæringen, post 21

Nye prosj.nr.	Tidligere prosj.nr.	Prosjektnavn	Tildeling 2007
61000	69 100	Utvikling av læreplaner	42 000
62000	69 200	Kompetanseutvikling, utviklingsarbeid, oppfølging av strategiplaner og Program for Digital Kompetanse	680 600
64000	69 500	Lærings- og oppvekstmiljø, fattigdomsbekjempelse og menneskerettigheter	25 000
68000	67 400	Særskilte IKT-prosjekter	15 000
63000	67 300	Kvalitetsvurdering, dokumentasjon og analyse	126 775
65000	67 600	Internasjonalt arbeid	7 000
69000	65 010	Lønnsmidler	550
Sum			896 925

- Tidligere prosjekt nr. 67 900 Statistikk ligger nå inne i prosjekt nr. 63 000.
- Direktoratet kan ikke omdisponere midlene mellom de ulike prosjektene uten etter avtale med departementet.

5.4.2 Kap. 226 IKT-tiltak

Post		Tildeling 2007
70	IKT-tiltak	3 332
Sum		3 332

Departementet forutsetter at prosjektet *Lærende nettverk* ses i sammenheng med *Strategi for kompetanseutvikling 2005-2008*.

5.4.3 Kap. 281 Fellesutgifter for universiteter og høyskoler, post 01

Prosjekt nr.	Prosjektnavn	Tildeling 2007
81 060	Etterutdanning	4 700
81 060	Veiledning av nyutdannede lærere	8 500
81 404	Entreprenørskap og innovasjon	2 000
Sum		15 200

Prosjekt nr. 81 060

Midlene skal nyttes til etterutdanning og veiledning av nyutdannede lærere, jf. brev av 21.11.02. Etterutdanningsmidlene skal særlig bidra til tilbud av internasjonal art, inkludert delavtalene som finansierer det europeiske språksenteret i Graz. Til prosjektet Veiledning av nyutdannede lærere er det i tillegg satt av 7 mill. kroner på kap. 226, prosjekt nr. 62 000, jf. resultatmål 14 under pkt. 4.3. De samlede midlene til formålet er således 15,5 mill kroner. Minst 2/3 skal nyttes til veiledningstiltak for lærere i grunnopplæringen.

I forbindelse med oppfølginga av NOKUTs evaluering av allmennlærerutdanningen har departementet i St.prp. nr. 1 (2006-2007) særlig vektlagt behovet for å styrke relasjonen mellom utdanning og yrke. Sammen med relevante aktører vil departementet blant anna utvikle realistiske og regionale modeller for organisering, styring, ansvarsdeling og finansiering av nettverk, samarbeidsfora og samarbeidsprosjekter mellom skole-/barnehageeier og lærerutdanningsinstitusjoner på et bredt felt av felles oppgaver. På bakgrunn av kontakt med relevante aktører vil departementet utforme et mer detaljert oppdragsbrev til direktoratet om å organisere et slikt pilotprosjekt og tildele egne midler til dette.

Prosjekt nr. 81 404

Midlene skal nyttes i samsvar med tiltak D1, Etablering av studier innen entreprenørskap/innovasjon/arbeidslivskunnskap, i strategiplanen for entreprenørskap i utdanningen *Se mulighetene og gjør noe med dem!*, jf. brev av 08.06.05. Det skal utlyses midler til studium der kommunene forplikter seg til å delta med midler og påta seg samarbeidet med en høyskole. Målgruppe for studiet er lærere, lærerstudenter og personer fra lokalt arbeids- og næringsliv.

5.4.4 Internasjonale samarbeidstiltak

Kap. og post	Betegnelse	Tildeling 2007
288.21	Europa i skolen	150
200.21	ASPnet	280
200.01	Lønnsmidler ASPnet	285
Sum		715

Tildelingen gjelder midler til oppgaver som tidligere er virksomhetsoverført fra departementet til Utdanningsdirektoratet. Direktoratet skal bistå med å følge opp og videreutvikle norsk medvirkning i UNESCOs internasjonale skolenettverk Associate Schools Project Network (ASPnet), med utgangspunkt i nettverkets satsingsområder for 2007 og nasjonale prioriteringer.

5.5 Økonomiske og administrative fullmakter

Direktoratet har ansvar for å prioritere innenfor tildelte økonomiske rammene, slik at mål og oppdrag for 2007 kan realiseres. Overordnede mål skal ivaretas, og den økonomiske rammen på de ulike kapitler og poster må ikke overskrides. Det skal føres fortløpende kontroll med forbruket.

Alle økonomiske disponeringer må ligge innenfor rammen av dette tildelingsbrev og de fullmakter som er gitt. Disponeringen må være i samsvar med bestemmelsene i Bevilgningsreglementet, Reglement for økonomistyring i staten, Bestemmelser om økonomistyring i staten og Hovedinstruks for økonomiforvaltningen i direktoratet.

Kunnskapsdepartementet gir for budsjettåret 2007 Utdanningsdirektoratet fullmakt til å:

- videretildele til underliggende virksomheter innenfor de rammer som er tildelt direktoratet på de aktuelle budsjettkapitler (kap. 222/3222 og 230/3230)
- stille midler til disposisjon til fylkesmennene og til Sametinget på utdanningsområdet
- forvalte prosjektmidler til de formål og innenfor de rammer som er angitt i tildelingsbrevet og i evt. oppdragsbrev, og utbetale midler fra kap. 226 post 21, jf. pkt. 4.2 – 4.7
- forvalte tilskottsordninger til de formål som framgår av retningslinjene for den enkelte tilskottsordning og innenfor de rammer som er angitt i tildelingsbrevet
- omdisponere mellom prosjekter innenfor det enkelte kapittel og post, unntatt kap. 226 post 21
- nettopostere ved utskifting av utstyr på post 01, jf. veilederen *Statlig budsjettarbeid*, vedlegg 9, pkt. 2.2
- overskride tildelingen på post 01 og 21 på de respektive utgiftskapitler (kap. 220, 222 og 230) mot tilsvarende merinntekter på de tilhørende inntektskapitler og poster. Mindreinntekt krever tilsvarende mindreforbruk på korresponderende utgiftskapittel og –post, jfr. pkt. 2.4 i vedlegg 9 i *Statlig budsjettering*
- godkjenne reiser i henhold til særavtale for reiser innenlands og særavtale for reiser i utlandet for statens regning, jf. § 1, pkt. 2 i begge avtaler
- avskrive fordringer i enkeltsaker for inntil 10 000 kroner. Samlet avskrivning for budsjetterminen begrenses til 100 000 kroner pr. kapittel, i henhold til gjeldende regelverk
- gi tilsagn om tilskudd ut over gitt tildeling, men slik at den samlede rammen for tilsagn ikke overstiger 20 mill. kroner på kap. 220 og post 70 og 50 mill. kroner på kap. 226, post 21, jf. St.prp. nr. 1 (2006-2007)
- inngå husleiekontrakter innen gjeldende bevilgningsnivå
- godkjenne romprogram for ombygging, påbygging eller nybygg ved kompetansesentrene og de statlige skoler som direktoratet har etatsstyringsansvaret for
- oppnevne styre for statlige skoler der det er aktuelt
- tilsette senterledere ved det enkelte spesialpedagogiske kompetansesenter
- normere stillinger ved utlysning og tilsette i alle stillinger unntatt stilling som direktør
- omdisponere personale

- innvilge studiepermisjon med full eller delvis lønn for inntil 12 måneder
- tildele tjenestetelefon etter gjeldende regelverk
- forhandle etter Hovedtariffavtalen

Dersom sentralt gitte retningslinjer ikke er til hinder for det, kan direktoratet videre delegere en eller flere av de fullmakter som er nevnt til underliggende virksomhet.

Følgende må drøftes med departementet:

- vesentlige organisatoriske endringer
- endringer av geografisk lokalisering

Direktoratet har ikke anledning til å:

- omdisponere fra driftsutgiftsposter til investeringsposter og omvendt
- forskuttere av neste års bevilgning
- bruke andre merinntekter enn de som er nevnt i pkt. 5.1.2, 5.2.2 og 5.2.4
- å omdisponere midler mellom de ulike hovedprosjekter under kap. 226 post 21 uten at dette er avtalt med departementet

5.6 Disponeringen av budsjettmidlene for 2007

Direktoratet skal utarbeide disponeringsplan med grunnlag i St.prp. nr. 1 (2006-2007), Budsjett-innst. S. nr. 12 (2006-2007), tildelingsbrev og andre relevante dokumenter. Disponeringsplanen skal vise hvordan utgifter og inntekter ventelig vil fordele seg i løpet av året. Planen settes opp i samsvar med standardisert kontoplan med poster og underposter for å vise planlagte disponeringer. Talldelen suppleres med en tekstdel som gir forklaringer til disponeringen, og som viser hvilke forutsetninger disponeringen bygger på. Disponeringsplanen sendes departementet **innen 15. mars 2007**.

Direktoratet må sørge for å ha en reserve på post 01 på kap. 220, 222, 225 og 230 for å dekke uforutsette utgifter. Når det gjelder tilskuddsmidler, bør direktoratet vurdere å holde tilbake en reserve av de regelbundne midlene som for året forutsettes disponert av fylkesmennene. Dette vil gjøre omfordelingen mellom fylkesmennene ved slutten av året enklere.

6 RAPPORTERING

6.1 Årsrapport

I henhold til pkt. 1.5.1 i Bestemmelser om økonomistyring i staten skal direktoratet **innen 28. februar 2008** utarbeide en særskilt årsrapport til departementet. Årsrapporten blir tatt opp på etatsstyringsmøtet våren 2008.

Departementet ber om at det i årsrapporten for 2007 m/årsregnskap blir lagt særlig vekt på:

- Vurdering av måloppnåelse i henhold til det ansvaret og de hovedoppgaver direktoratet har, og de resultatmål som er satt i St.prp. nr. 1 (2006-2007), i tildelingsbrevet for 2007 og i andre relevante styringsdokumenter.
- Vurdering av oppnådde resultater i forhold til ressursbruk, jf. bl.a. §§ 1 og 4 i *Reglement for økonomistyring i staten*, jf. også pkt. 2.6 i *Bestemmelser om økonomistyring i staten*.

Utdanningsdirektoratet skal i årsrapporten redegjøre for og gi vurdering av alle områder som er tillagt direktoratet, medregnet underliggende virksomheter. Det må redegjøres for hva midlene er brukt til og hvilke resultater som er oppnådd. Dette kravet gjelder både generelt og for de ulike prosjekter på kap. 226. Departementet forventer at årsrapporten gir grunnlag for departementets arbeid med rapporterings- og vurderingsdelen i budsjettproposisjonen for 2008. Årsrapporten må også omfatte annen relevant informasjon av betydning for departementets styring.

Departementet minner om de rapporteringskravene som er stilt i retningslinjene til de enkelte tilskuddsordningene som direktoratet forvalter, inklusive dokumentasjon på gjennomført kontroll i henhold til rutiner for tilskuddskontroll, fastsatt av departementet 14.12.04. I henhold til disse rutinene skal rapport om gjennomført tilskuddskontroll inngå i årsrapporten til departementet.

Når det gjelder krav til årsavslutning av virksomhetens regnskap og frister for innrapportering til SSØ, vises det til årlig rundskriv fra Finansdepartementet (R-8/2006 for regnskapsåret 2006). Det minnes om at årsregnskapet med tilhørende redegjørelse skal inngå som del av direktoratets årsrapport til departementet.

Regjeringen har bestemt at alle statlig virksomheter i 2007 skal sette mål og utarbeide planer for å øke rekrutteringen av personer med innvandrerbakgrunn, jf. pkt. 2.2. I årsrapporten for 2007 skal det rapporteres om følgende:

- Antall og andel (i prosent) ansatte (faste og midlertidige stillinger) med innvandrerbakgrunn⁵ i direktoratet pr. 01.01.07 og pr. 01.01.08.
- Hvilket mål direktoratet satte for rekruttering av personer med innvandrerbakgrunn i 2007.

6.2 Rapportering om tilsyn

6.2.1 Felles nasjonalt tilsyn i 2007

Fylkesmannen gjennomfører felles nasjonalt tilsyn med eget tema våren 2007, og sender endelig rapport til departementet **innen 29.08.07**, jf. pkt. 4.8.2 og brev av 02.10.06 fra departementet. (Merk at det nå settes en senere rapporteringsfristen enn angitt i det brevet). Av hensyn til arbeidet med budsjettproposisjonen for 2008, ber departementet

⁵ Definisjon på person med innvandrerbakgrunn:

- Person født i utlandet med foreldre som begge er født i utlandet eller
- Person født i Norge med foreldre som begge er født i utlandet.

om å få en foreløpig oppsummering og vurdering av hovedresultatene så snart det er grunnlag for dette. Departementet tar sikte på å innkalle til et møte tidlig i uke 34 for da å få ajourført informasjon og drøfte rapporteringsdelen i budsjettproposisjonen.

6.2.2 Generelt tilsyn i 2007

Fylkesmannen fører generelt tilsyn i 2007, og rapporterer om dette i årsrapport til Fornyings- og administrasjonsdepartementet (FAD) med frist 28.02.08, jf. pkt. 1.2.3. Direktoratet skal oppsummere og vurdere det samlede generelle tilsynet for 2007 og sende rapport om dette til departementet **innen 01.05.08**.

6.3 Økonomirapporter og varslings om eventuelle avvik

Som virkemiddel i egen økonomistyring må direktoratet rutinemessig utarbeide økonomirapporter. I tillegg skal det rapporteres særskilt om bruken av prosjektmidlene på kap. 0226, jf. 6.4.

For hver måned i 2007 skal direktoratet rapportere til det sentrale statsregnskapet på den måte og innen de frister som er fastsatt i rundskriv R-10/2006 fra Finansdepartementet.

Direktoratet skal utarbeide økonomirapporter til Kunnskapsdepartementet som følger:

1. per 31.08.07 med frist til departementet 20.09.07, med prognose pr. 31.12.07
2. per 31.12.07 med frist til departementet 01.02.08. Samtidig med denne rapporten må direktoratet sende egen søknad om overføring av eventuelle ubrukte midler fra 2007 til 2008.

Økonomirapportene skal angi regnskapsførte utgifter og inntekter etter kontantprinsippet, inkludert påløpt arbeidsgiveravgift. Rapportene skal vise hvordan regnskapet utvikler seg i forhold til budsjetttrammen og disponeringsplanen. Rapportene skal vise prognose for forbruk (i prosent) pr. 31. desember, og skal gi forklaringer til avvik og informasjon om korrigerende tiltak.

Uavhengig av tidspunktene for økonomirapporteringene, skal direktoratet informere departementet om vesentlige avvik i forhold til vedtatte planer eller tildelingsbrev straks direktoratet får kjennskap til slike avvik. Direktoratet må samtidig fremme forslag om mulige korrigerende tiltak.

6.4 Statusrapport for prosjektmidler på kap. 226

Fristen for innsendelse av statusrapporten per 01.06.07 til departementet er 01.07.07. Statusrapporten gjelder kun kap. 226.

Dette er et viktig dokument for departementets utarbeidelse av budsjettproposisjonen for året etter.

Statusrapporten må inneholde:

- Forbruket på de enkelte prosjektene per 01.06.07
- Prognose for resten av året
- Hvilke bindinger som gjelder for påfølgende år dersom prosjektet skal gå over flere år, eller det har oppstått en faseforskyving. I tillegg skal det økonomiske omfanget av disse bindingene anslås. Det må angis om bindingene er av politisk art, juridisk/kontraktsmessig art eller annet (beskrives).

6.5 Halvårsrapporter/avviksrapporter

I tillegg til tertialrapportene og statusrapporten for prosjekter skal det to ganger per år rapporteres om eventuelle avvik fra planene for direktoratets virksomhet.

Avviksrapportene skal rettes inn mot de mer overordnede mål og resultatkrav som er angitt i tildelingsbrevet fra departementet eller i andre styringsdokumenter. I rapportene skal det legges vekt på følgende:

- Mål og resultatkrav som evt. ikke er innfridd etter planene for første halvår
- Årsaker til at mål og resultatkrav evt. ikke er nådd
- Tiltak som er satt i verk eller vil bli satt i verk for å bedre måloppnåelsen

Rapport for første halvår skal sendes departementet innen 01.09.07, og rapport for andre halvår innen 28.02.08.

6.6 Utdanningsspeilet

Direktoratet skal årlig gi ut rapporten *Utdanningsspeilet*, som gir en samlet omtale og vurdering av tilstanden i grunnopplæringen. Rapporten skal samle og analysere sentral statistikk, formidle aktuell forskning, samt vise norske resultater i et internasjonalt perspektiv, gjennom blant annet å formidle resultater fra store internasjonale undersøkelser. *Utdanningsspeilet* skal samlet sett bidra til en kunnskapsbasert vurdering av utfordringene i norsk grunnopplæring og gi sentrale utdanningsmyndigheter grunnlag for politikkutforming og prioriteringer av tiltak. *Utdanningsspeilet* for et år skal foreligge senest 1. juni året etter.

6.7 Miljørapportering

Miljøverndepartementet ønsker en årlig redegjørelse for miljøprofilen på øvrige departementers område. Temaet skal omtales i MDs budsjettproposisjon. I tillegg trenger KD innspill til miljøomtale i egen budsjettproposisjon. Utdanningsdirektoratet bes derfor om å rapportere til KD på følgende punkter innen 15. juni 2007:

- Omtale av miljøutfordringer i sektoren og hvordan disse antas å kunne utvikle seg dersom nye tiltak ikke settes inn
- Mål for direktoratets arbeid med disse utfordringene
- Rapport om oppnådde resultater for 2006
- Kortsiktige og langsiktige tiltak for å løse og forebygge miljøproblemer, med vekt på helheten i virkemiddelbruken og eventuelle tiltak for å bedre organiseringen og samarbeidet om dette. Ensidig fokusering på budsjettets utgiftsside bør unngås.
- Oversikt over samlet budsjettmessig miljøvernpolitisk satsing. Som hovedregel skal utgifter regnes som miljøverntiltak når:
 - a) utgiftene i sin helhet brukes til miljøforbedringer
 - b) miljøhensyn er avgjørende for at tiltaket/prosjektet gjennomføres
 - c) utgiftene skal motvirke negative miljøeffekter av sektorpolitiske tiltak for øvrig (forebyggingstiltak)

I tillegg kommer rapportering om arbeidet med miljøledelse, jf. pkt. 2.5.

6.8 Frister i 2007 og 2008

Tiltak	Frister
<u>Budsjettforslag for 2008:</u>	Egne frister
<u>Økonomirapportering:</u>	
• Månedlig kassarapport til det sentrale statsregnskapet (kopi til KD)	15. i måneden etter
• Tertialrapport pr. 31. august	20. september 2007
• Tertialrapport pr. 31. desember	1. februar 2008
<u>Andre rapporteringstidspunkt:</u>	
• Årsrapport 2006	28. februar 2007
• Årsrapport 2007	28. februar 2008
• Rapport om fylkesmannens generelle tilsyn i 2006	1. mai 2007
• Rapport om fylkesmannens generelle tilsyn i 2007	1. mai 2008
• Rapport om felles nasjonalt tilsyn våren 2007	29. august 2007
• Halvårsrapport siste halvår 2006	28. februar 2007
• Halvårsrapport første halvår 2007	1. september 2007
• Halvårsrapport siste halvår 2007	28. februar 2008
• Miljørapportering for 2006	15. juni 2007
• Miljørapportering for 2007	15. juni 2008
• Statusrapport for prosjekter (kap. 226) per 1. juni	1. juli 2007
• Statistikkrapport om regulerte yrker, jf. pkt. 4.7, underpkt. 7	1. mars 2007
<u>Andre frister:</u>	
• Søknad om å få overført ubrukte midler fra 2006 til 2007	1. februar 2007
• Søknad om å få overført ubrukte midler fra 2007 til 2008	1. februar 2008
• Disponeringsplan for 2007	15. mars 2007
• Utdanningsspeilet 2006	1. juni 2007
• Utdanningsspeilet 2007	1. juni 2008
• Forslag om effekts- og formålsvaluering av tilskuddsordninger i 2008	1. oktober 2007

7 ETATSSTYRINGSMØTER 2007

Departementet har planer om å avholde etatsstyringsmøter med Utdanningsdirektoratet mandag 16. april og mandag 5. november 2007. Departementet sender ut innkalling med foreløpig saksliste to uker før møtedato, og direktoratet gir tilbakemelding om andre saker som evt. ønskes tatt opp. Endelig saksliste fastsettes en uke før møtet.

8 BUDSJETTFORSLAG FOR 2008

Departementets arbeid med statsbudsjettet for 2008 vil skje i nært samarbeid med direktoratet. Direktoratet vil bli nærmere orientert om frister og veiledninger for arbeidet med 2008-budsjettet, og forventes å bidra aktivt i deler av budsjettarbeidet.